

PRILOG 5.

Biljni i životinjski svijet te specifičnosti obale LAGUR područja

Na lokalitetima koji su pod utjecajem otpadnih voda iz kanalizacije (naselja, hotelski kompleksi, kampovi) prevladavaju vrste dagnja, *Mytilus galloprovincialis*, morska salata, *Ulvarigida*, zelena alga *Cladophora* sp. i ponegdje smeđa alga *Enteromorpha intestinalis*. Na hridinastom dnu, od površine do dubine od 5 do 8 metara, na usamljenim brakovima i na izloženim hridinastim rtovima, uglavnom nestaju smeđe makroalge roda *Cystoseira* i *Sargassum*, a prevladavaju manje alge vrste *Padina pavonia*, *Halopteris scoparia*, *Codium tomentosum* i *C. bursa* te drugi oblici. Krajnji stupanj degradacije te zajednice predstavlja gotovo golo hridinasto dno naseljeno gustim populacijama hridinastog ježinca *Paracentrotus lividus*. Pridnene zajednice uglavnom su vezane uz biocenozu fotofilnih algi, među kojima biomasom dominiraju vrste roda *Cystoseira* i/ili biocenozu morske cvjetnice sviline, *Cymodocea nodosa*. Endemska vrsta morske cvjetnice, *Posidonia oceanica* iščezla je s područja sjeverne Istre u posljednjih 50-tak godina. U područjima s izrazitim antropogenim utjecajem, odnosno gdje su pristne stambene alomeracije primijećeno je degradiranje naselja fotofilnih algi i, naročito morskih cvjetnica. Člankom 145. Prostornog plana Istarske županije („Službene novine“ Istarske županije br. 14/2016) predviđene su mjere kojih se lokalna samouprava dužna pridržavati kako bi se spriječila degradacija obalnih ekosustava, a mjere su sljedeće:

- očuvati povoljna fizikalna i kemijska svojstva morske vode ili ih poboljšati tamo gdje su pogoršana,
- osigurati najmanje sekundarno pročišćavanje komunalnih i tehnoloških voda koje se ulijevaju u more,
- očuvati povoljnu građu i strukturu morskog dna, obale, priobalnih područja i riječnih ušća,
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip,
- ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme,
- provoditi prikladni sustav upravljanja i nadzora nad balastnim vodama brodova, radi sprječavanja širenja invazivnih stranih vrsta putem balastnih voda,
- spriječiti nepropisnu gradnju na morskoj obali i sanirati nepovoljno stanje gdje god je moguće,
- ne iskorištavati sedimente iz sprudova u priobalju,
- potrebno je ograničiti građevinsko zauzimanje obale posebno na krajobrazno vrijednim lokacijama te se prirodna obala treba očuvati bez značajnih izmjena obalne linije, nasipavanja i otkopavanja obale.

Blago položena hridinasta obala isprekidana je šljunkovitim i muljevitim plažnim površinama koje zbog turizma sve više dobivaju na važnosti. Time su izrazito izložene ljudskim djelatnostima i potencijalnoj degradaciji staništa. Prosječno dnevno osciliranje razine mora na širem području iznosi oko 48 cm. Na sjevernom Jadranu, zbog vjetrova južnih smjerova (naročito juga) značajne su prisilne oscilacije te zbog oblika bazena i velikog privjetrišta podiže se razinu mora i do jednog metra. Ekstremna višegodišnja kolebanja razine mora registrirana mareografom postavljenim u Rovinju pokazuju ukupni raspon kolebanja razine mora od 214 cm.

Područje grada Umaga-Umago pripada mediteranskoj regiji s vazdazelenim šumama hrasta crnike i makije u obalnoj zoni, te listopadnim šumama hrasta medunca, graba i bukve s udaljavanjem od obale. Na prostoru novigradsko-umaškog priobalja kamenjare su pošumljene raznih vrstama borova (alijski i brucijski bor, čempres, pinj i primorski bor) koji imaju relativno slab protuerozijski učinak čime je dostupnost terigenog sedimenta konstantno prisutna. Uobičajena mediteranska priobalna vegetacija – makija, zbog potreba u turizmu intenzivno se krči čime se daljnje omogućuje ispiranje obalnog tla i odnošenje sedimenta u more čime se doprinosi povećanju stupnja trofije. Obalnu vegetaciju supralitoralala na hridinastoj podlozi čine petrovac, mrižica i primorski trputac. Na mjestima gdje se u more povremeno izljevaju oborinske vode putem prirodnih ili reguliranih „kanala“, u većem broju su prisutne halofitne biljke (*Athrocnemum glaucum*, *Salsola soda*, *Statice angustifolia* i druge vrste) te veliki broj životinja bušaća kao što su školjkaši vrste *Pholas dactylus*, desetonožni raci roda *Upogebia* i *Calianassa*, crvi roda *Arenicola* i *Nereis*. Na površini su prisutni rakovi roda *Carcinus* i *Xantho*.

Područja posebno važna za staništa i vrste kao sastavni dio ekološke mreže Natura 2000 ne nalaze se na području grada Umaga-Umago, no bez obzira na to, potrebno je provoditi predostrožne mjere kako bi se očuvao biološki integritet podmorja, naročito zajednice infralitoralnih algi.

Mjere zaštite biocenoze infralitoralnih algi su:

- nadzirati kakvoću morske vode,
- zabraniti gradnju neposredno uz obalu,
- zabraniti nasipavanje mora na mjestima dobro razvijenih naselja i u njihovoj blizini, - zabraniti uporabu ribolovnih alata koji oštećuju/uništavaju naselje,
- ograničiti prekomjeren ribolov,
- ograničiti postavljanje uzgajališta riba/ili školjkaša iznad naselja,
- uspostaviti sustavno praćenje stanja na mjestima gdje je stanište prisutno,
- uspostaviti zaštićena područja na mjestima gdje stanište još nije degradirano,
- educirati javnost o važnosti tih naselja.

Na južnom dijelu grada Umaga-Umago, nalazi se područje ekološke mreže i to područje od značaja za ptice (POP) HR1000032 Akvatorij zapadne Istre.